

ZAKON

O ZAŠTITI I UNAPREĐENJU PRAVA PACIJENATA

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom određuju se prava pacijenata prilikom korišćenja zdravstvene zaštite i način ostvarivanja tih prava.

Pacijentom, u smislu ovoga zakona, smatra se svaka osoba, bolesna ili zdrava, koja zatraži ili kojoj se pruža određena mera ili usluga u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja, suzbijanja i ranog otkrivanja bolesti, povreda i drugih poremećaja zdravlja i blagovremenog i efikasnog lečenja i rehabilitacije.

Član 2.

Svatom pacijentu garantuje se opšte i jednako pravo na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primerenu njegovom zdravstvenom stanju, u skladu sa opšeprihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima, u najboljem interesu pacijenta uz poštovanje njegovih ličnih stavova i sloboda.

Član 3.

Pacijent je svaki građanin Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika), kao i drugo lice koje ima prebivalište ili boravište u Republici, i ima pravo na zdravstvenu zaštitu, u skladu sa zakonom, i dužnost da čuva i unapređuje svoje i zdravlje drugih građana, kao i uslove životne i radne sredine.

Član 4.

Društvena briga za zdravlje stanovništva ostvaruje se na nivou Republike, autonomne pokrajine, opštine, odnosno grada, poslodavca i pojedinca.

U okviru društvene brige za zdravlje iz stava 1. ovog člana obezbeđuje se zdravstvena zaštita koja obuhvata:

- 1) očuvanje i unapređenje zdravlja, otkrivanje i suzbijanje faktora rizika za nastanak oboljenja, sticanje znanja i navika o zdravom načinu života;
- 2) sprečavanje, suzbijanje i rano otkrivanje bolesti;
- 3) pravovremenu dijagnostiku, blagovremeno lečenje, rehabilitaciju obolelih i povređenih;
- 4) informacije koje su stanovništvu ili pojedincu potrebne za odgovorno postupanje i ostvarivanje prava na zdravlje.

Načela zaštite prava pacijenata

Član 5.

Zaštita prava pacijenata u Republici sprovodi se na načelima humanosti i dostupnosti.

Načelo humanosti zaštite prava pacijenata

Član 6.

Načelo humanosti zaštite prava pacijenata ostvaruje se:

- osiguravanjem poštovanja pacijenta kao ljudskog bića,
- osiguravanjem prava na fizički i mentalni integritet pacijenta,
- zaštitom osobenosti pacijenta uključujući poštovanje njegove privatnosti, moralnih i verskih uverenja.

Načelo dostupnosti zaštite prava pacijenata

Član 7.

Načelo dostupnosti zaštite prava pacijenata podrazumeva jednaku mogućnost zaštite prava svih pacijenata na području Republike.

II. PRAVA PACIJENATA

Ljudska prava i vrednosti u zdravstvenoj zaštiti

Član 8.

Svaki građanin ima pravo da zdravstvenu zaštitu ostvaruje uz poštovanje najvišeg mogućeg standarda ljudskih prava i vrednosti, odnosno ima pravo na fizički i psihički integritet i na bezbednost njegove ličnosti, kao i na uvažavanje njegovih moralnih, kulturnih, religijskih i filozofskih ubeđenja.

Svako dete do navršenih 18 godina života ima pravo na najviši mogući standard zdravlja i zdravstvene zaštite.

Pravo na dostupnost zdravstvene zaštite

Član 9.

Svaki pacijent ima pravo na dostupnu zdravstvenu zaštitu u skladu sa zdravstvenim stanjem, a u granicama materijalnih mogućnosti sistema zdravstvene zaštite.

U postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite pacijent ima pravo na jednak pristup zdravstvenoj službi bez diskriminacije u odnosu na finansijske mogućnosti, mesto stanovanja, vrstu oboljenja ili vreme pristupa zdravstvenoj službi.

Pravo na informacije

Član 10.

Svaki pacijent ima pravo na sve vrste informacija nezavisno od stanja zdravlja, zdravstvene službe i načina kako je koristi, kao i na sve informacije koje su na osnovu naučnih istraživanja i tehnoloških inovacija dostupne.

Pravo na obaveštenje

Član 11.

Pacijent ima pravo da od nadležnog zdravstvenog radnika blagovremeno dobije obaveštenje koje mu je potrebno kako bi doneo odluku da pristane ili ne pristane na predloženu medicinsku meru.

Obaveštenje treba da obuhvati:

- 1) dijagnozu i prognozu bolesti;
- 2) kratak opis, cilj i korist od predložene medicinske mere, vreme trajanja i moguće posledice preduzimanja odnosno nepreduzimanja predložene medicinske mere;
- 3) vrstu i verovatnoću mogućih rizika, bolne i druge sporedne ili trajne posledice;
- 4) alternativne metode lečenja;
- 5) moguće promene pacijentovog stanja posle preduzimanja predložene medicinske mere, kao i moguće nužne promene u načinu života pacijenta;
- 6) dejstvo lekova i moguće sporedne posledice tog dejstva.
- 7) svom pravu na odlučivanje o preporučenim pregledima ili zahvatima

Pacijent ima pravo da dobije obaveštenje na način koji mu je razumljiv obzirom na starost, obrazovanje i mentalne sposobnosti.

Pacijenti s invaliditetom imaju pravo da dobiju obaveštenje u njima pristupačnom obliku.

Obaveštenje iz st. 1. i 2. ovog člana nadležni zdravstveni radnik dužan je da pruži i bez pacijentovog traženja.

Obaveštenje daje nadležni zdravstveni radnik usmeno i na način koji je razumljiv pacijentu, vodeći računa o njegovoj starosti, obrazovanju i emocionalnom stanju. Ako pacijent ne poznaje jezik koji je u službenoj upotrebi na teritoriji zdravstvene ustanove, mora mu se obezbediti prevodilac u skladu sa propisima o službenoj upotrebi jezika i pisma, a ako je pacijent gluvonem, mora mu se obezbediti tumač.

Obaveštenje na usmeni zahtev pacijenta obavezan je da pruži zdravstveni radnik visoke stručne spreme koji pacijentu direktno pruža određeni oblik zdravstvene usluge.

Član 12.

Pacijent ima uvek pravo da traži drugo stručno mišljenje o svom zdravstvenom stanju, u skladu sa odredbama člana 8. stav 1. ovog zakona.

Drugo stručno mišljenje iz stava 1. ovoga člana, pacijentu je, na usmeni ili pisani zahtev, obavezan da pruži svaki zdravstveni radnik visoke stručne spreme i odgovarajuće specijalizacije, koji nije učestvovao u direktnom pružanju određenog oblika zdravstvene usluge pacijentu iz člana 9. ovoga zakona.

Član 13.

U toku pružanja zdravstvene zaštite, nakon svakog pregleda i zahvata, pacijent ima pravo na obaveštenost o uspehu, odnosno, neuspehu i rezultatu pregleda ili zahvata kao i o razlozima za eventualnu različitost tih rezultata od očekivanih.

Član 14.

Pacijent ima pravo da bude upoznat sa imenima i specijalizacijama osoba koje mu direktno pružaju zdravstvenu zaštitu.

Član 15.

Pravo na obaveštenost ima i pacijent s umanjenom sposobnošću rasuđivanja, u skladu sa starošću, odnosno fizičkim, mentalnim i psihičkim stanjem.

Pacijent se može odreći svog prava na obaveštenje, osim obaveštenja o tome da je predložena medicinska mera potrebna i da nije bez znatnog rizika, odnosno da je rizično njeno nepreduzimanje.

Nadležni zdravstveni radnik može izuzetno prećutati dijagnozu, tok predložene medicinske mere i njene rizike, ili obaveštenje o tome umanjiti, ako postoji ozbiljna opasnost da će obaveštenjem znatno naškoditi zdravlju pacijenta. U tom slučaju obaveštenje se može dati članu porodice pacijenta.

Pacijent ima pravo na obaveštenje i uvid u troškove lečenja.

U medicinsku dokumentaciju nadležni zdravstveni radnik unosi podatak da je pacijentu, odnosno članu porodice dao obaveštenje o podacima iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 16.

Ako se zbog hitne situacije ne može dobiti saglasnost zakonskog zastupnika, odnosno staratelja iz člana 19. ovog zakona pacijent će biti podvrgnut dijagnostičkom, odnosno terapijskom postupku samo u slučaju kada bi zbog nepreduzimanja postupka bio neposredno ugrožen njegov život ili bi mu pretila ozbiljna i neposredna opasnost od težeg oštećenja njegovoga zdravlja. Postupak se može provoditi bez pristanka zakonskog zastupnika, odnosno staratelja pacijenta samo dok traje navedena opasnost.

Pravo na slobodan izbor

Član 17.

Svaki pacijent ima pravo na slobodan izbor doktora medicine, odnosno doktora stomatologije i zdravstvene ustanove, odnosno slobodan izbor različitih medicinskih procedura, u skladu sa zakonom, na osnovu odgovarajućih informacija o mogućim rizicima i posledicama po zdravlje pacijenta.

Pravo na privatnost i poverljivost informacija

Član 18.

Svaki pacijent ima pravo na poverljivost svih ličnih informacija koje je saopštio nadležnom zdravstvenom radniku, uključujući i one koje se odnose na njegovo stanje zdravlja i potencijalne dijagnostičke i terapijske procedure, kao i pravo na zaštitu svoje privatnosti tokom sprovođenja dijagnostičkih ispitivanja, posete specijalisti i medicinsko-hirurškog lečenja u celini.

Zabranjeno je da nadležni zdravstveni radnik saopšti drugim licima lične podatke o pacijentu iz stava 1. ovog člana.

Pregledu pacijenta i preduzimanju medicinskih mera nad njim smeju prisustvovati samo zdravstveni radnici odnosno zdravstveni saradnici.

Pacijent može dati saglasnost i za prisutnost drugih lica prilikom pregleda i preduzimanja medicinskih mera nad njim.

Pravo na samoodlučivanje i pristanak

Član 19.

Pacijent ima pravo da slobodno odlučuje o svemu što se tiče njegovog života i zdravlja, osim u slučajevima kada to direktno ugrožava život i zdravlje drugih lica.

Bez pristanka pacijenta ne sme se, po pravilu, nad njim preduzeti nikakva medicinska mera.

Medicinska mera protivno volji pacijenta, odnosno zastupnika poslovno nesposobnog pacijenta, može se preduzeti samo u izuzetnim slučajevima koji su utvrđeni zakonom i koji su u skladu sa lekarskom etikom.

Član 20.

Pacijent može dati pristanak na predloženu medicinsku meru izričito (usmeno ili pismeno), odnosno prećutno (ako se nije izričito protivio).

Pristanak kome nije prethodilo potrebno obaveštenje u skladu sa članom 11. ovog zakona ne obavezuje, a nadležni zdravstveni radnik koji preduzme medicinsku meru u tom slučaju snosi rizik za štetne posledice.

Pristanak na predloženu medicinsku meru pacijent može usmeno opozvati sve dok ne započne njeno izvođenje, kao i za vreme trajanja lečenja, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Pacijent ima pravo da odredi lice koje će u njegovo ime dati pristanak, odnosno koje će biti obavешteno umesto pacijenta o preduzimanju medicinskih mera, u slučaju da pacijent postane nesposoban da donese odluku o pristanku.

Član 21.

Pacijent ima pravo da predloženu medicinsku meru odbije, čak i u slučaju kada se njome spasava ili održava njegov život.

Nadležni zdravstveni radnik dužan je da pacijentu ukaže na posledice njegove odluke o odbijanju predložene medicinske mere i da o tome od pacijenta zatraži pismenu izjavu koja se mora čuvati u dokumentaciji o lečenju, a ako pacijent odbije davanje pismene izjave, o tome će se sačiniti službena beleška.

U medicinsku dokumentaciju nadležni zdravstveni radnik upisuje podatak o pristanku pacijenta na predloženu medicinsku meru, kao i o odbijanju te mere.

Član 22.

Nad pacijentom koji je bez svesti, ili iz drugih razloga nije u stanju da saopšti svoj pristanak, hitna medicinska mera može se preduzeti i bez njegove saglasnosti.

Ako je pacijent bez svesti, ili iz drugih razloga nije u stanju da saopšti svoj pristanak, medicinske mere nad njim u zdravstvenoj ustanovi mogu se preduzeti na osnovu konzilijarnog nalaza.

Član 23.

Ako je pacijent maloletan ili je lišen poslovne sposobnosti, medicinska mera nad njim može se preduzeti uz obaveštenje i pristanak njegovog zakonskog zastupnika (roditelj, usvojitelj ili staratelj).

Nadležni zdravstveni radnik koji smatra da zakonski zastupnik pacijenta ne postupa u najboljem interesu deteta ili lica lišenog poslovne sposobnosti dužan je da o tome odmah obavesti organ starateljstva.

Dete koje je navršilo 15. godinu života i koje je sposobno za rasuđivanje može samo dati pristanak na predloženu medicinsku meru.

Poslovno nesposoban pacijent treba i sam da bude uključen u donošenje odluke o pristanku na predloženu medicinsku meru, u skladu sa njegovom zrelošću i sposobnošću za rasuđivanje.

Pravo na uvid u medicinsku dokumentaciju

Član 24.

Pacijent ima pravo uvida u svoju medicinsku dokumentaciju.

U slučaju kada je pacijent novorođenče ili maloletno lice, pravo uvida u medicinsku dokumentaciju imaju roditelji, staratelj, odnosno zakonski zastupnik.

Nadležni zdravstveni radnik dužan je da uredno vodi medicinsku dokumentaciju, u skladu sa zakonom, i da evidentira sve medicinske mere koje su preduzete nad pacijentom, a posebno anamnezu, dijagnozu, dijagnostičke mere, terapiju i rezultat terapije, kao i savete date pacijentu.

Članovi porodice pacijenta imaju, izuzetno, pravo uvida u medicinsku dokumentaciju svog člana porodice ako su ti podaci od značaja za njihovo lečenje.

Dete koje je navršilo 15. godinu života i koje je sposobno za rasuđivanje, odnosno za samostalno donošenje odluka, ima pravo da na svoj zahtev izvrši uvid u medicinsku dokumentaciju, ne kasnije od 15 dana, od dana podnošenja zahteva koja se odnosi na njegovo zdravstveno stanje, kao i pravo na poverljivost podataka koji se nalaze u medicinskoj dokumentaciji.

Medicinska dokumentacija koja se uručuje pacijentu po završenom lekarskom pregledu, odnosno po završenom lečenju propisuje se posebnim zakonom kojim se uređuju vrste i sadržaj, kao i način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom.

Član 25.

U slučaju smrti pacijenta, ako to pacijent nije za života izričito zabranio, pravo na uvid u medicinsku dokumentaciju iz člana 24. stava 1. ovoga Zakona ima bračni drug pacijenta, vanbračni drug, punoletno dete, roditelj, punoletni brat ili sestra, zakonski zastupnik, odnosno staratelj pacijenta.

Osobe iz stava 1. ovoga člana imaju pravo da zahtevaju o svom trošku fotokopiju medicinske dokumentacije iz stava 1. ovog člana.

Protivljenje uvidu u medicinsku dokumentaciju iz stava 1. ovog člana pacijent daje overenom pismenom izjavom.

Pacijent ima pravo da da usmenu ili pismenu izjavu o osobama koje mogu biti obaveštene o njegovom prijmu u stacionarnu zdravstvenu ustanovu kao i o njegovom zdravstvenom stanju. Pacijent može imenovati i osobe kojima zabranjuje davanje tih podataka.

Pravo na održavanje ličnih kontakata

Član 26.

Tokom boravka u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi pacijent ima pravo da prima posete u skladu sa kućnim redom zdravstvene ustanove, kao i pravo da zabrani posete određenoj osobi ili osobama.

Pravo na sopstvenu odgovornost napusti zdravstvenu ustanovu

Član 27.

Pacijent ima pravo da sopstvenu odgovornost napusti stacionarnu zdravstvenu ustanovu, osim u slučajevima propisanim posebnim zakonom, u slučajevima kada bi to štetilo njegovom zdravlju i zdravlju ili sigurnosti drugih osoba.

O nameri napuštanja ustanove iz stava 1. ovog člana pacijent mora dati pismenu ili usmenu izjavu pred dva istovremeno prisutna svedoka koji potpisuju izjavu o nameri pacijenta da napusti ustanovu.

Pismena izjava iz stava 2. ovog člana prilaže se u medicinsku dokumentaciju pacijenta.

Podatak o samovoljnom napuštanju zdravstvene ustanove bez najave nadležan zdravstveni radnik obavezan je da upiše u medicinsku dokumentaciju pacijenta. Ako to nalaže zdravstveno stanje pacijenta, nadležan zdravstveni radnik o napuštanju zdravstvene ustanove bez najave obavezan je da obavesti osobu iz člana 25. stava 4. ovoga zakona, a nadležna tela u slučajevima određenim posebnim propisima. Ako je pacijent nesposoban za rasuđivanje, odnosno maloletan nadležan zdravstveni radnik obavezan je da obavesti njegovog zakonskog zastupnika, odnosno staratelja.

Pravo na tajnost podataka

Član 28.

Podaci o zdravstvenom stanju, odnosno podaci iz medicinske dokumentacije spadaju u podatke o ličnosti pacijenta i predstavljaju tajne podatke, u skladu sa zakonom.

Tajne podatke iz stava 1. ovog člana dužni su da čuvaju svi zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, kao i druga lica zaposlena u zdravstvenim ustanovama, privatnoj praksi, u drugom pravnom licu koje obavlja zdravstvenu delatnost u skladu sa zakonom, odnosno u organizaciji obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i pravnom licu koje obavlja poslove dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, kod kojih je pacijent zdravstveno osiguran, a kojima su ti podaci dostupni i potrebni radi ostvarivanja zakonom utvrđenih nadležnosti.

Tajnim podacima smatraju se i podaci o ljudskim supstancama na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica od koga one potiču.

Dužnost čuvanja tajnih podataka nadležni zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, kao i druga lica zaposlena kod poslodavaca iz stava 2. ovog člana, mogu biti oslobođeni samo na osnovu pismenog ili drugog jasnog i nedvosmisleno izrečenog pristanka pacijenta ili na osnovu odluke suda.

Ako je pacijent dao pristanak na saopštavanje podataka o svom zdravstvenom stanju, nadležni zdravstveni radnik može saopštiti podatke o zdravstvenom stanju pacijenta punoletnom članu porodice pacijenta.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, nadležni zdravstveni radnik može saopštiti podatke o zdravstvenom stanju pacijenta punoletnom članu porodice i u slučaju kada pacijent nije dao pristanak na saopštavanje podataka o svom zdravstvenom stanju ali je saopštavanje tih podataka neophodno radi izbegavanja zdravstvenog rizika za člana porodice.

Izvodi, odnosno kopije medicinske dokumentacije za umrlog člana porodice mogu se dati članovima uže porodice na njihov zahtev, radi ostvarivanja zakonom utvrđenih prava, odnosno ostvarivanja drugih zakonom utvrđenih interesa.

Dete koje je navršilo 15. godinu života i koje je sposobno za rasuđivanje, odnosno za samostalno donošenje odluka, ima pravo da na svoj zahtev izvrši uvid u medicinsku dokumentaciju koja se odnosi na njegovu zdravstveno stanje, kao i pravo na poverljivost podataka koji se nalaze u medicinskoj dokumentaciji.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, nadležni zdravstveni radnik dužan je da, u slučaju ozbiljne opasnosti po život i zdravlje deteta, i pored zahteva deteta da se informacije o njegovom zdravstvenom stanju ne saopšte roditeljima, staratelju, odnosno zakonskom zastupniku, podatke o zdravstvenom stanju deteta saopšti roditeljima, staratelju, odnosno zakonskom zastupniku.

Podaci iz medicinske dokumentacije, odnosno izvodi tih podataka, kao i kopije medicinske dokumentacije mogu se dati organu starateljstva, organizaciji obaveznog zdravstvenog osiguranja i pravnim licima koja obavljaju delatnost dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja za obavljanje poslova utvrđenih zakonom, kao i drugim pravnim licima ako je to propisano zakonom.

Na zahtev nadležnih pravosudnih organa mogu se dati podaci, odnosno izvodi tih podataka, kao i kopije medicinske dokumentacije pacijenta, a izuzetno, može se dati i celokupna medicinska dokumentacija na uvid dok traje postupak pred nadležnim pravosudnim organom.

Podaci iz medicinske dokumentacije pacijenta, odnosno iz zdravstvene evidencije koja se vodi u skladu sa zakonom, mogu se dostavljati organu nadležnom za poslove statistike, kao i zdravstvenim ustanovama koje obavljaju poslove javnog zdravlja, u skladu sa zakonom.

Podaci iz st. 10 - 12. ovog člana dostavljaju se kao tajni podaci, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Lica iz stava 2. ovog člana, kao i druga lica koja neovlašćeno, odnosno bez pristanka pacijenta ili punoletnog člana porodice pacijenta, raspoložu podacima iz medicinske dokumentacije u suprotnosti sa ovim članom i neovlašćeno iznose u javnost te podatke, odgovorni su za odavanje tajnih podataka, u skladu sa zakonom.

Pravo pacijenta nad kojim se vrši medicinski ogled

Član 29.

Medicinski ogled može se preduzimati samo nad punoletnim poslovno sposobnim pacijentom i samo uz njegov pristanak.

Pacijent pristanak mora dati u pismenom obliku, nakon što je dovoljno obavešten o smislu, cilju, postupcima, očekivanim rezultatima, mogućim rizicima, kao i o neprijatnim pratećim okolnostima oglada.

Pacijent mora biti posebno upozoren da je slobodan da ogled odbije i da pristanak na ogled u svako vreme opozove.

Izuzetno, medicinski ogled može se preduzeti i nad maloletnim i drugim poslovno nesposobnim pacijentom, ali samo radi njegove neposredne koristi i uz pismeni pristanak njegovog zakonskog zastupnika koji je prethodno obavešten u smislu stava 2. ovog člana.

Nadležni zdravstveni radnik koji vrši medicinski ogled dužan je da vodi računa o tome da zaštita života i zdravlja pacijenta uvek ima prednost u odnosu na interes društva i nauke.

Pacijent koji zbog medicinskog oglada pretrpi štetu na svom telu ili zdravlju ima pravo na naknadu štete u skladu sa zakonom, bez obzira na krivicu.

Zdravstvena ustanova dužna je da pre početka medicinskog oglada osigura pacijenta koji je podvrgnut medicinskom ogledu, za slučaj nastanka štete po zdravlje tog lica koja je izazvana medicinskim ogledom, u skladu sa zakonom, kao i da zaključi ugovor sa pacijentom kojim se određuje iznos neophodnih troškova koji pripadaju pacijentu koji učestvuje u medicinskom ogledu.

Pacijent ima pravo da učestvuje u kliničkom ispitivanju lekova i medicinskih sredstava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast lekova i medicinskih sredstava.

Etički odbor zdravstvene ustanove, pre početka medicinskog oglada, donosi odluku o preduzimanju medicinskih oglada nad pacijentima u zdravstvenoj ustanovi.

Zabranjeno je preduzimanje medicinskih oglada u privatnoj praksi.

Zahvati na ljudskom genomu

Član 30.

Zahvat usmeren na promenu ljudskog genoma može se preduzeti samo u preventivne, dijagnostičke ili terapijske svrhe pod uslovom da cilj promene nije uvođenje bilo kakvih promena u genomu potomka pacijenta.

Testovi koji ukazuju na genetske bolesti ili služe za identifikaciju pacijenta, kao nosioca gena odgovornog za bolest ili za otkrivanje genetske dispozicije ili podložnosti na bolest, mogu se obavljati samo u zdravstvene svrhe ili radi naučnog istraživanja vezanog za zdravstvene svrhe i uz odgovarajuće genetsko savetovanje.

Pravo na prigovor

Član 31.

Pacijent kome je uskraćeno pravo na zdravstvenu zaštitu, odnosno pacijent koji nije zadovoljan pruženom zdravstvenom uslugom, odnosno postupkom zdravstvenog ili drugog radnika zdravstvene ustanove, može podneti prigovor zdravstvenom radniku koji rukovodi procesom rada ili Povereniku za zaštitu i unapređenje prava pacijenta.

Pravo na naknadu štete

Član 32.

Pacijent koji zbog stručne greške zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika, u ostvarivanju zdravstvene zaštite pretrpi štetu na svom telu ili se stručnom greškom prouzrokuje pogoršanje njegovog zdravstvenog stanja ima pravo na naknadu štete prema opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Pravo na naknadu štete ne može se unapred isključiti ili ograničiti.

Pravo na poštovanje pacijentovog vremena

Član 33.

Pacijent ima pravo na zakazivanje pregleda, dijagnostičkih procedura, kao i drugih medicinskih mera i postupaka radi očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja, koji se obavljaju u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi, odnosno

kod drugog pravnog lica koje obavlja zdravstvenu delatnost u skladu sa zakonom, radi ostvarivanja zdravstvene zaštite.

III. DUŽNOSTI PACIJENATA

Član 34.

Za vreme lečenja i ostvarivanja zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama pacijenti su dužni da se pridržavaju opštih akata zdravstvene ustanove o uslovima boravka i ponašanja u njoj.

U slučaju da pacijent zahteva da prekine lečenje i pored upozorenja doktora medicine, odnosno doktora stomatologije na moguće posledice zbog ovakve odluke, dužan je da o tome da pismenu izjavu.

Ako pacijent iz stava 2. ovog člana odbije da da pismenu izjavu, o tome će se sačiniti službena beleška, koja se upisuje i čuva u medicinskoj dokumentaciji pacijenta.

Član 35.

Pacijent je dužan da pri ostvarivanju zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi:

- 1) aktivno učestvuje pri zaštiti, očuvanju i unapređenju svog zdravlja;
- 2) u potpunosti informiše nadležnog zdravstvenog radnika o istinitim podacima o svom zdravstvenom stanju;
- 3) pridržava se uputstava i preduzima mere propisane terapije od strane nadležnog zdravstvenog radnika.

Ako se pacijent ne pridržava obaveza iz stava 1. ovog člana, nadležni zdravstveni radnik može otkazati pružanje dalje zdravstvene zaštite pacijentu izuzev hitne medicinske pomoći, o čemu je dužan da obavesti direktora zdravstvene ustanove, odnosno osnivača privatne prakse, kao i da u medicinsku dokumentaciju pacijenta unese razloge za odbijanje pružanja zdravstvene zaštite.

IV. POVERENIK ZA ZAŠTITU I UNAPREĐENJE PRAVA PACIJENATA

Član 36.

U ostvarivanju društvene brige za zaštitu prava pacijenata, u okviru prava i obaveza Republike Srbije na području zdravstvene zaštite, Narodna skupština bira Poverenika za zaštitu i unapređenje prava pacijenata (u daljem tekstu Poverenik).

Postupak izbora Poverenika

Član 37.

Poverenika bira Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika, na predlog odbora nadležnog za zdravlje i porodicu (u daljem tekstu: Odbor).

Predlog za izbor Poverenika utvrđuje se većinom glasova od ukupnog broja članova Odbora.

Svaka poslanička grupa u Narodnoj skupštini ima pravo da Odboru predloži kandidata za Poverenika.

Za Poverenika može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ispunjava sledeće uslove:

1. da je diplomirani pravnik;
2. da ima najmanje deset godina iskustva na pravnim poslovima u oblasti medicinskog prava;
3. da poseduje visoke moralne i stručne kvalitete.

Poverenik ne može obavljati drugu javnu ili političku funkciju, niti profesionalnu delatnost, u skladu sa zakonom.

Mandat

Član 38.

Poverenik se bira na vreme od pet godina.

Isto lice može biti birano za Poverenika najviše dva puta.

Prestanak mandata

Član 39.

Povereniku funkcija prestaje: istekom mandata; podnošenjem ostavke u pismenom obliku Narodnoj skupštini; ispunjenjem uslova za penziju, u skladu sa zakonom; razrešenjem i smrću.

Odluku o razrešenju Poverenika donosi Narodna skupština.

Poverenik se razrešava dužnosti:

1. zbog nestručnog i nesavesnog rada;
2. ako pravnosnažnom odlukom bude osuđen za krivično delo na kaznu zatvora koja ga čini nedostojnim ili nepodobnim za obavljanje ove funkcije;
3. gubitkom državljanstva;
4. ako obavlja drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost, ako obavlja drugu dužnost ili posao koji bi mogao uticati na njegovu samostalnost i nezavisnost ili ako postupa suprotno zakonu kojim se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Postupak za razrešenje Poverenika pokreće se na inicijativu jedne trećine narodnih poslanika.

Odbor utvrđuje da li postoje razlozi za razrešenje i o tome obaveštava Narodnu skupštinu.

Odbor obaveštava Narodnu skupštinu i o zahtevu Poverenika da mu prestane dužnost, kao i o ispunjenju uslova za prestanak dužnosti zbog ispunjenja uslova za penziju, u skladu sa zakonom.

Narodna skupština donosi odluku o razrešenju Poverenika većinom glasova svih narodnih poslanika.

Narodna skupština u roku od tri meseca od prestanka mandata Poverenika bira novog Poverenika.

Položaj Poverenika

Član 40.

Poverenik ima pravo na platu jednaku plati sudije Vrhovnog kasacionog suda, kao i pravo na naknadu troškova nastalih u vezi sa vršenjem svoje funkcije.

Poverenik uživa imunitet koji uživaju narodni poslanici u Narodnoj skupštini.

Stručna služba Poverenika

Član 41.

Poverenik ima stručnu službu koja mu pomaže u vršenju njegovih nadležnosti.

Poverenik donosi akt, na koji saglasnost daje Narodna skupština, kojim uređuje organizaciju i rad svoje stručne službe.

Poverenik ima pet pomoćnika.

Pomoćnik Poverenika rukovodi zaokruženom oblašću rada, u skladu sa aktom o organizaciji i sistematizaciji poslova i određuje se za određenu teritoriju.

Pomoćnike Poverenika raspoređuje Poverenik.

Poverenik samostalno odlučuje, u skladu sa zakonom, o prijemu lica u radni odnos u stručnu službu, rukovođen potrebom profesionalnog i delotvornog vršenja svoje nadležnosti.

Na zaposlene u stručnoj službi Poverenika shodno se primenjuju propisi o radnim odnosima u državnim organima.

Finansijska sredstva za rad Poverenika, njegovih pomoćnika i njegove stručne službe obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, na predlog Poverenika. Osim sredstava iz budžeta, moguće je da se dobiju sredstva iz donacije uz jasno definisanje nepostojanja sukoba interesa.

Sedište Poverenika je u Beogradu.

Nadležnost Poverenika

Član 42.

Poverenik za zaštitu i unapređenje prava pacijenata obavlja sledeće poslove:

- prati primenu ostvarivanja prava pacijenata u skladu sa ovim Zakonom,
- raspravlja o izveštajima pristiglih iz kancelarija poverenika iz jedinica regionalne samouprave,
- daje mišljenja, preporuke i predloge nadležnim telima o utvrđenom stanju na području delokruga rada kancelarija jedinica regionalne samouprave,
- predlaže preduzimanje mera za izgradnju celovitog sistema zaštite i unapređenja prava pacijenata u Republici Srbiji i
- saraduje s domaćim i međunarodnim telima i organizacijama na području zaštite i unapređenja prava pacijenata.

V. POSTUPANJE PRED POVERENIKOM

Podnošenje pritužbe

Član 43.

Lice koje smatra da je pretrpelo povredu prava pacijenata podnosi Povereniku pritužbu pismeno ili, izuzetno, usmeno u zapisnik, bez obaveze plaćanja takse ili druge naknade.

Uz pritužbu se podnose i dokazi o pretrpljenom aktu povrede prava pacijenata.

Utvrđivanje činjeničnog stanja

Član 44.

Po prijemu pritužbe Poverenik utvrđuje činjenično stanje uvidom u podnete dokaze i uzimanjem izjave od podnosioca pritužbe, lica protiv kojeg je pritužba podneta, kao i od drugih lica.

U obavljanju poslova iz svoga delokruga Poverenik je ovlašćen da upozorava, predlaže i daje preporuke.

Poverenik je ovlašćen da nadležnim telima Ministarstva zdravlja, komora zdravstvenih radnika, pravnim i fizičkim osobama predlaže preduzimanje mera za sprečavanje štetnih delovanja koja ugrožavaju prava i interese pacijenata i zahtevati izveštaje o preduzetim merama.

Poverenik će obavestiti podnosioca tužbe o preduzetim aktivnostima preduzetim povodom njegove pritužbe bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana.

Lice protiv kojeg je pritužba podneta može se izjasniti o navodima pritužbe u roku od 15 dana od dana njenog prijema.

Mišljenje i preporuke

Član 45.

Poverenik daje mišljenje o tome da li je došlo do povrede odredaba ovog zakona u roku od 90 dana od dana podnošenja pritužbe, i o tome obaveštava podnosioca i lica protiv kojeg je pritužba podneta.

Uz mišljenje da je došlo do povrede odredaba ovog zakona, Poverenik preporučuje licu protiv kojeg je podneta pritužba način otklanjanja povrede prava.

Lice kome je preporuka upućena dužno je da postupi po preporuci i otkloni povredu prava u roku od 30 dana od dana prijema preporuke, kao i da o tome obavesti Poverenika.

Član 46.

Poverenik neće postupati po anonimnim pritužbama.

Izuzetno, ako smatra da u anonimnoj pritužbi ima osnova za njegovo postupanje, Poverenik može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti.

Član 47.

Poverenik ima pravo pristupa u prostorije u kojima je u skladu sa posebnim zakonom obavlja zdravstvena delatnost i pravo na uvid u način ostvarivanja prava pacijenata.

O obavljenom uvidu iz stava 1. ovoga člana Poverenik sastavlja izveštaj koji bez odlaganja, a najkasnije u roku od 8 dana, dostavlja nadležnoj inspekciji u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, koja sprovodi nadzor nad radom osoba koja obavljaju zdravstvenu delatnost. Izveštaj se dostavlja i nadležnoj komori zdravstvenih radnika, koja sprovodi mere, u skladu sa Zakonom o komorama zdravstvenih radnika.

Zdravstvena inspekcija dužna je u roku od 30 dana od dana primanja izveštaja, a u hitnim slučajevima bez odlaganja, izvestiti Poverenika o preduzetim radnjama.

Ako zdravstvena inspekcija na temelju sprovedenog propisanog postupka osnovano posumnja da je povredom prava pacijenata utvrđenih ovim zakonom učinjen prekršaj ili kazneno delo obavezna je bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama relevantnim za preduzimanje mera podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu zbog pokretanja kaznenog postupka.

Nadležni organ kojem je podnesen zahtev, odnosno prijava obavezno je o ishodu postupka obavestiti Poverenika. Poverenik će u daljem roku od osam dana o ishodu postupka obavestiti pacijenta.

Član 48.

Poverenik i ministarstvo nadležno za zdravstvo u svom radu obavezni su da postupaju tako da ne ugroze dužnost čuvanja službene, odnosno profesionalne tajne.

Član 49.

U cilju ostvarivanja i unapređenja prava pacijenata u svakoj jedinici regionalne samouprave osniva se Kancelarija za zaštitu prava pacijenata (u daljem tekstu: Kancelarija).

Član 50.

Kancelarija obavlja sledeće poslove:

- prati primenu propisa na području jedinice regionalne samouprave koji se odnose na zaštitu prava i interesa pacijenata,
- prati povrede pojedinačnih prava pacijenata na području jedinice regionalne samouprave,
- predlaže preduzimanje mera za zaštitu i promovisanje prava pacijenata na području jedinice regionalne samouprave,
- bez odgađanja obaveštava Poverenika za zaštitu i promovisanje prava pacijenata ministarstva nadležnog za zdravstvo o slučajevima težih povreda prava pacijenata koje mogu ugroziti život ili zdravlje pacijenata,
- obaveštava javnost o povredama prava pacijenata,
- obavlja druge poslove određene ovim zakonom.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 51.

Novčanom kaznom u iznosu od 300.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

1. uskrati pacijentu pravo na obaveštenost iz člana 11.;
2. uskrati pacijentu pravo na podatak o imenu i specijalizaciji osobe koja mu direktno pruža zdravstvenu zaštitu (član 14.);
3. uskrati pacijentu pravo na prihvatanje ili odbijanje pojedinog dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka protivno članu 16.;
4. postupi suprotno odredbi člana 17.;
5. obavlja naučno istraživanje nad pacijentom protivno odredbama člana 19. – 21.;
6. uskrati uvid u medicinsku dokumentaciju protivno članu 24.;
7. povredi pravo na poverljivost podataka iz člana 25.;
8. uskrati pacijentu pravo na održavanje ličnih kontakata ili povredi zabranu posete određenoj osobi ili osobama (član 26.);
9. uskrati pacijentu pravo da na sopstvenu odgovornost napusti zdravstvene ustanove protivno članu 27.;
10. uskrati pacijentu pravo na tajnost podataka (član 28.);
11. obavlja zahvat na ljudskom genomu protivno članu 30.

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 50.000 dinnara i odgovorno lice u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi.

Član 52.

Novčanom kaznom u iznosu od 300.000 do 500.000 dinara kazniće za prekršaj zdravstveni radnik ako:

1. na zahtev pacijenta uskrati obaveštenje (član 11.);
2. na zahtev pacijenta uskrati pravo na drugo stručno mišljenje (član 12.);
3. postupi suprotno odredbi člana 17.;
4. ne upiše podatak o nameri pacijenta da napusti zdravstvenu ustanovu ili ne upiše podatak o napuštanju zdravstvene ustanove bez najave pacijenta (član 27. stav 4.).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53.

Narodna skupština će u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona izabrati Poverenika za zaštitu prava i unapređenje prava pacijenata.

Član 54.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašćen ovim zakonom ministar će doneti u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 55.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na zdravstvene ustanove na odgovarajući način se primenjuju i na privatnu praksu, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Sl. glasnik RS br. 107/05, 72/09 - dr. zakon, 88/10, 99/10, 57/11).

Član 56.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom Glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 68 Ustava Republike Srbije kojim je propisano da svako ima pravo na zaštitu svog fizičkog i psihičkog zdravlja i članu 97 stav 1. tačka 10. Ustava Republike Srbije kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti zdravstva.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj Predlog zakona o zaštiti i unapređenju prava pacijenata neophodno je doneti zbog ustavnog prava na zdravlje kao neotuđivog prava i prava na slobodan izbor lekara. Odredbe vezane za prava i obaveze pacijenata postoje u više različitih zakona, što nije zadovoljavajuće rešenje. Potrebno je donošenje ovog Predloga zakona kao jedinstvenog pravog dokumenta koji se nameće kao nužnost kojom se pravno reguliše status pacijenata.

Predlog zakona o zaštiti i unapređenju prava pacijenata na jednom mestu objedinjava definiciju pacijenta, ulogu države u rešavanju potreba pacijenta, osnovna ljudska i druga prava pacijenata, odnos pacijent lekar, obaveštavanje pacijenta, pristanak na intervenciju, kao i sistem zaštite pacijenata. U ovom momentu rešenje u obliku zaštitnika pacijentovih prava nije dobro, jer isti dobija platu od zdravstvenih ustanova, čime se dovodi u pitanje njegova nepristrasnost. Potrebno je postaviti Poverenika za zaštitu i unapređenje prava pacijenata i mrežu kancelarija čime će biti učinjen kvalitativan pomak u odnosu na ranije rešenje. Institut obaveštenja i pisanog pristanka pacijenta na meru lečenja, kao i institut Poverenika za zaštitu i unapređenje prava pacijenata su neophodni za stvarnu zaštitu prava pacijenta, bez kojih ne postoji efektivan i efikasan zdravstveni sistem.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. Ovim Predlogom zakona odeđuju se prava pacijenata prilikom korišćenja zdravstvene zaštite i način na koji se ostvaruju ta prava kao i to ko se smatra pacijentom u smislu ovog zakona.

Član 2. Propisano je da se svakom pacijentu garantuje opšte i jednako pravo na zdravstvenu zaštitu primerenu zdravstvenom stanju a u skladu sa opšteprihvaćenim standardima i etičkim načelima, uz poštovanje ličnih stavova i sloboda pacijenta.

Član 3. Utvrđuje se i ko se još smatra pacijentom pored svakog građanina Republike Srbije i šta je njihova dužnost.

Član 4. Definišu se nivoi na kojima se ostvaruje društvena briga za zdravlje stanovništva kao i to šta zdravstvena zaštita obuhvata.

Čl. 5, 6 i 7. Utvrđuju se načela na kojima se sprovodi zaštita prava pacijenata i način njihovog ostvarivanja (načelo humanosti i načelo dostupnosti).

Čl. 8 – 33. Definisana su prava pacijenata.

Član 8. Ostvarivanje zdravstvene zaštite se vrši uz poštovanje najvišeg mogućeg standarda ljudskih prava i vrednosti, odnosno svaki građanin ima pravo na fizički i psihički integritet, bezbednost ličnosti kao i uvažavanje moralnih, kulturnih, religijskih i filozofskih ubeđenja.

Član 9. Utvrđuje se da svaki pacijent ima pravo na dostupnost zdravstvene zaštite u skladu sa zdravstvenim stanjem, u granicama materijalnih mogućnosti

sistema zdravstvene zaštite bez diskriminacije u odnosu na finansijske mogućnosti, na mesto stanovanja, vrstu oboljenja, vreme pristupa zdravstvenoj službi kao i pravo na jednak pristup zdravstvenoj službi.

Član 10. Utvrđuje se da pacijent ima pravo na sve informacije koje su na osnovu naučnih istraživanja i tehnoloških inovacija dostupne a nezavisno od stanja zdravlja, zdravstvene službe i načina kako je koristi.

Član 11. Utvrđuje se pravo pacijenta na obaveštenje koje mu je potrebno za donošenje odluke o prihvatanju ili neprihvatanju medicinske mere, zatim definiše se šta obaveštenje treba da obuhvati kao i način davanja obaveštenja.

Član 12. Pacijent ima pravo na traženje i dobijanje drugog stručnog mišljenja o svom zdravstvenom stanju.

Član 13. Pacijent ima pravo na obaveštenost o uspehu, neuspehu i rezultatu pregleda ili određenog zahvata.

Član 14. Pravo je pacijenta da bude upoznat sa imenima i specijalizacijama osoba koje mu pružaju zdravstvenu zaštitu.

Član 15. Pacijent osim što ima pravo na obaveštenost on se može odreći tog prava, osim obaveštenja da je predložena medicinska mera potrebna, da nije bez rizika, odnosno da je rizično njeno nepreduzimanje. Izuzetno se može prećutati dijagnoza, ako postoji opasnost da će obaveštenje naškoditi zdravlju pacijenta ali u tom sučaju obaveštenje se može dati članu porodice pacijenta.

Član 16. Definiše se mogućnost dijagnostičkog odnosno terapijskog postupka bez saglasnosti zakonskog zastupnika odnosno staratelja.

Član 17. Definiše se pravo pacijenta na slobodan izbor doktora medicine, doktora stomatologije, zdravstvene ustanove kao i na slobodan izbor različitih medicinski procedura.

Član 18. Utvrđuje se da svaki pacijent ima pravo na privatnost kao i zabrana zdravstvenom radniku da drigim licima saopšti lične podatke pacijenta.

Član 19. Utvrđuje se pravo pacijenta da slobodno odlučuje o svemu što se tiče njegovog života i zdravlja osim kad to direktno ugrožava život i zdravlje drugih lica, kao i mogućnost preduzimanja medicinske mere protivno volji pacijenta odnosno zakonskog zastupnika poslovno nesposobnog pacijenta.

Član 20. Definiše se način na koji pacijent daje pristanak na medicinsku meru kao i mogućnost opoziva.

Član 21. Definiše se način postupanja nadležnog zdravstvenog radnika ako pacijent odbije predloženu medicinsku meru.

Član 22. Utvrđuje se mogućnost preduzimanja medicinske mere bez saglasnosti pacijenta.

Član 23. Definiše se ko može dati pristanak na preduzimanje medicinske mere nad pacijentom.

Član 24. Utvrđuje se da pacijent ima pravo uvida u svoju medicinsku dokumentaciju i ko drugi i pod kojim uslovima ima uvid u medicinsku dokumentaciju.

Član 25. Definiše se ko ima pravo uvida u medicinsku dokumentaciju za slučaj smrti pacijenta pod uslovom da to pacijent nije izričito za života zabranio, kao i pravo pacijenta na izjavu (pismenu ili usmenu) ko će biti obavešten o njegovom prijemu u zdravstvenu ustanovu i o njegovom zdravstvenom stanju.

Član 26. Utvrđuje se da pacijent ima pravo na održavanje ličnih kontakata tokom boravka u zdravstvenoj ustanovi a u skladu sa kućnim redom te ustanove.

Član 27. Utvrđuje se pravo pacijenta da na sopstvenu odgovornost napusti zdravstvenu ustanovu kao i način kako se to sprovodi, kao i obaveze nadležnog zdravstvenog radnika.

Član 28. Utvrđuje se da su podaci iz medicinske dokumentacije tajni podaci kao i kome i u kojim slučajevima se mogu saopštiti i dati na uvid.

Član 29. Definišu se prava i obaveze pacijenta nad kojim se vrši medicinski ogled.

Član 30. Utvrđuje se kada se može preduzeti zahvat usmeren na promenu ljudskog genoma.

Član 31. Utvrđuje se pravo pacijenta na prigovor i kome se podnosi.

Član 32. Utvrđuje se pravo pacijenta na naknadu štete koju je pretrpeo u ostvarivanju zdravstvene zaštite.

Član 33. Utvrđuje se da pacijent ima pravo na zakazivanje pregleda, dijagnostičkih procedura kao i drugih mera i postupaka radi očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja.

Čl. 34 i 35. Regulišu se dužnosti pacijenta.

Član 34. Utvrđuje se da je pacijent dužan da za vreme lečenja i ostvarivanja zdravstvene zaštite pridržava opštih akata zdravstvene ustanove o uslovima boravka i ponašanja u njoj.

Član 35. Definišu se obaveze pacijenta pri ostvarivanju zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi.

Član 36. Ustanovljava se institut Poverenika za zaštitu i unapređenje prava pacijenata a radi ostvarivanja društvene brige za zaštitu prava pacijenata.

Čl. 37 , 38 i 39. Utvrđuje se ko bira Poverenika, na čiji predlog, uslovi koji se moraju ispuniti da bi neko bio izabran za Poverenika, vreme trajanja mandata, slučajevi prestanka mandata poverenika kao i donošenje odluke o razrešenju Poverenika.

Čl. 40 i 41. Utvrđuju se prava Poverenika kao i formiranja stručne službe Poverenika.

Član 42. Taksativno se navode poslovi koje obavlja Poverenik.

Čl. 43, 44, 45, 46 i 47. Definišu se postupak i postupanje pred Poverenikom kao i ovlašćenja poverenika i obaveze zdravstvene inspekcije povodom izveštaja Poverenika.

Član 48. Utvrđuje se obaveza Poverenika i nadležnog ministra da u svom radu postupaju tako da ne ugroze dužnost službene, odnosno profesionalne tajne.

Čl. 49 i 50. Uvodi se osnivanje Kancelarije za zaštitu prava pacijenata kao i definisanje nadležnosti Kancelarije.

Čl. 51 i 52. Kaznene odredbe - utvrđuju se novčane kazne za prekršaje koje počini zdravstvena ustanova i zdravstveni radnik.

Čl. 53 i 54. Utvrđuju se rokovi za izbor Poverenika i donošenje pravilnika od strane nadležnog ministra.

Član 55. Odredbe ovog zakona primenjuju se i na privatnu praksu a u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Član 56. Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

IV PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.